UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	ANATOMÍA I E HISTOLOXÍA		Código	651G01001
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Medicina			
Coordinación	Toro Santos, Francisco Javier de	Correo electrónico	javier.toro@udc.es	
Profesorado	Fernandez Fernandez, Esther Del Carmen Toro Santos, Francisco Javier de	Correo electrónico	esther.fernandez1@udc.es javier.toro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo da anatomía de cabeza e tronco e na neuroanatomía.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Conocer y comprender la morfología, la fisiología, la patología y la conducta de las personas, tanto sanas como enfermas, en el medio natural y social.
A19	Comunicarse de modo efectivo y claro, tanto de forma oral como escrita, con los usuarios del sistema sanitario así como con otros profesionales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Dominar a terminoloxía anatómica, de modo que o alumnado coñeza a nomenclatura actualizada das estruturas anatómicas e adquira a capacidade de descricición destas estruturas empregando términos de orientación espacial.	A1 A19		C1 C7 C8
Desenvolver a capacidade de observación.	A1 A19		C1 C7 C8
Coñecer a morfoloxia xeral do corpo humano, a localización, a forma e a estrutura dos seus órganos, sistemas e aparatos, e as súas interrelacións topográficas.	A1 A19		C6
Coñecer a morfoloxía, a localización e as interrelaciones topográficas das estruturas anatómicas que constitúen, en particular, o sistema nervioso e o aparato locomotor de cabeza, colo e tronco.	A1 A19		C6
Identificar a forma e as relacións das diferentes estruturas anatómicas mediante o uso de esquemas, debuxos, fotografias, cortes multidireccionais, reconstruccións planimétricas e modelos tridimensionais (maquetas).	A1 A19		C6
Comprender a función dos órganos e sistemas a través da posición, forma e estructura básica.	A1 A19		C6
Utilizar os coñecementos anatómicos no plantexamento e análise de problemas clínicos pertinentes.	A1 A19		C6
Alcanzar o nivel suficiente de coñecementos anatómicos para comprender outras áreas da titulación relacionadas ou para realizar cursos de especializacion en diversos campos da Fisioterapia.	A1 A19		C6

Contidos	
Temas	**Subtemas**
I.- Introducción á estrutura do corpo humano.	1.- Embrioloxía: coñecementos básicos. 2.- Histoloxía. Tecido epitelial. Tecido conxuntivo. Tecido muscular. Tecido nervioso. 3.- Introducción ós conceptos anatómicos xerais do corpo humano. Posición anatómica. Eixos e planos corporais. Términos de posición e orientación.
II.- Sistema nervioso.	CONTIDOS: 1.- Introducción ó Sistema Nervioso. 2.- Sistema nervioso central. Medula espiñal. Tronco encefálico. Cerebelo e cerebro. Meninxes. Vascularización. Vías de conducción. Sistema ventricular. 3.- Sistema nervioso periférico. Sistema nervioso autónomo. Sistema simpático. Sistema parasimpático. Pares craneais. Pares raquídeos. ACTIVIDADES PRÁCTICAS: 1.- Estudiar en maquetas a anatomía da medula espiñal e dos nervios espinais. 2.- Identificar en maquetas as estruturas do encéfalo e o traxecto dos pares craneais.
III.- Aparato locomotor. Introducción. Cabeza, colo e tronco.	CONTIDOS: 1.- Conceptos xerais do aparato locomotor. 2.- Anatomía funcional de colo, cabeza e tronco. Ósos. Articulacións. Músculos. 3.- Vascularizacion e inervación de cabeza, colo e tronco. 4.- Anatomía de superficie de cabeza, colo e tronco. ACTIVIDADES PRÁCTICAS: 1.- Estudiar o esqueleto de cabeza, colo e tronco en maquetas e ósos. 2.- Identificar en maquetas as articulacións da cabeza, do colo e do tronco. 3.- Identificar en maquetas os músculos do dorso, do tórax e do abdome. 4.- Estudiar en maquetas a vascularizacón e inervación da cabeza, o colo e o tronco. 5.- Anatomía de superficie de cabeza, colo e tronco.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Sesión maxistral	A1	16	32	48
Portafolios do alumno	A19 A1	0	26	26
Traballos tutelados	C6 C7	0	16	16
Presentación oral	C1	0	7	7
Prácticas de laboratorio	C7	16	32	48
Proba mixta	A1 C8	3	0	3
Atención personalizada		2	0	2
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Sesión maxistral	Clase teórica participativa, favorecendo o intercambio de opinións, o debate e a resposta das preguntas formuladas polo alumnado.

Portafolios do alumno	Consiste en exercicios que o alumnado debe realizar (completar debuxos esquemáticos de estruturas anatómicas; identificar detalles anatómicos nos debuxos esquemáticos; recoñecer mediante anatomía de superficie determiandas estruturas anatómicas, etc.) recollidos nos CADERNOS DE TRABALLO DE ANATOMÍA HUMANA, elaborados polo profesorado da Área de Anatomía e Embrioloxía Humana, e ós que o alumnado ten acceso a través da plataforma virtual da universidade.
Traballos tutelados	trabajos seleccionados polo alumno e a realzar de forma colaboartiva
Presentación oral	a alumnos con discapacidade para facilitarle a aviación
Prácticas de laboratorio	Clases prácticas que complementan os contidos desenvolvidos nas clases teóricas. Empréganse as coleccións de maquetas e láminas do corpo humano e a osteoteca do Laboratorio de Anatomía Humana. Ademáis, mediante a palpación de estruturas, abórdase o estudio da anatomía de superficie. Nas prácticas de laboratorio foméntase a participación do alumnado, favorecendo o intercambio de opinións, o debate e a resolución de problemas. Ó impartirse en grupos reducidos de alumnos, permite a atención personalizada para a resolución de dúbidas.
Proba mixta	Proba mixta.- Inclúe. 1.- PROBA DE ENSAIO.- Exame escrito constituido por 10 preguntas, cada unha delas cun enunciado que require unha resposta breve, en xeral dunha extensión non maior que media páxina. Esta proba permite determinar o grao de coñecemento sobre un aspecto concreto da materia e, en particular, valorar a capacidade de redacción e síntese do alumnado. 2..- PROBA OBXECTIVA.- Inclúe: - Preguntas de resposta múltiple.- Exame escrito tipo test que consta de 20 preguntas, cada una delas cun enunciado e catro posibles respostas das que só unha é verdadeira. - Preguntas de resposta breve.- Exame escrito contituido por preguntas que requiren como resposta unha palabra ou frase específica. - Proba de completar.- Exame escrito, no que cada pregunta consiste nun enunciado acompañado dun debuxo esquemático dunha estrutura anatómica. O enunciado esixe completar o debuxo esquemático mediante palabras e liñas. 3.- PROBA ORAL.- Este exame está dirixido só a persoas con discapacidades que dificulten a realización de exames escritos. Substitúe, por tanto, á Proba de ensaio e á Proba obxectiva. Consiste en preguntas cortas que o alumnado debe responder de forma oral con certa amplitude.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada consiste básicamente no control da aprendizaxe de cada alumno polo profesor-titor. A través da tutoría presencial e/ou da tutoría virtual (a través do correo electrónico), o profesor-titor aborda a resolución de dúbidas e a orientación ó estudio, así como o seguimento e a supervisión na realización de traballos.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Portafolios do alumno	A19 A1	Consiste en exercicios que o alumnado debe realizar (completar debuxos esquemáticos de estruturas anatómicas; identificar detalles anatómicos nos debuxos esquemáticos; recoñecer mediante anatomía de superficie determiandas estruturas anatómicas, etc.) recollidos nos CADERNOS DE TRABALLO DE ANATOMÍA HUMANA, elaborados polo profesorado da Área de Anatomía e Embrioloxía Humana, e ós que o alumnado ten acceso a través da plataforma virtual da universidade.	10

Proba mixta	A1 C8	Proba mixta.- Inclúe calquera das posibilidades seguintes:. 1.- PROBA DE ENSAIO.- Exame escrito constituido por preguntas, cada unha delas cun enunciado que require unha resposta breve, en xeral dunha extensión non maior que media páxina. Esta proba permite determinar o grao de coñecemento sobre un aspecto concreto da materia e, en particular, valorar a capacidade de redacción e síntese do alumnado. 2..- PROBA OBXECTIVA.- Inclúe: - Preguntas de resposta múltiple.- Exame escrito tipo test que consta de preguntas, cada una delas cun enunciado e catro posibles respostas das que só unha é verdadeira. - Preguntas de resposta breve.- Exame escrito contituido por preguntas que requiren como resposta unha palabra ou frase específica. - Proba de completar.- Exame escrito, no que cada pregunta consiste nun enunciado acompañado dun debuxo esquemático dunha estrutura anatómica. O enunciado esixe completar o debuxo esquemático mediante palabras e liñas. 3.- PROBA ORAL.- Este exame está dirixido só a persoas con discapacidades que dificulten a realización de exames escritos. Substitúe, por tanto, á Proba de ensaio e á Proba obxectiva. Consiste en preguntas cortas que o alumnado debe responder de forma oral con certa amplitude.	70
Traballos tutelados	C6 C7	seleccionados polos alumnos	10
Presentación oral	C1	a discapacitados para facilitar a aviación	10

Observacións avaliación
Os créditos da materia Anatomía Humana I e Histoloxía, de 6 ECTS, distribúense tal como segue: - Aparato locomotor de cabeza, colo e tronco: 4 ECTS - Neuroanatomía: 2 ECTS. en caso de que a materia sexa impartida por máis de 1 docente, a nota final será a media entre as notas acadadas en cada parte evaluada. En caso de ter una nota media final con 5 ou más de 5, e una parte suspensa, ésta, deberá alcanzar un mínimo de 3,5 puntos sobre 10 (35 % de coñecemento).

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Moore KL, Dalley AF (2002). Anatomía con orientación clínica . Madrid, Editorial Médica Panamericana - Netter FH (2007). Atlas de Anatomía Humana . Madrid, Elsevier - Drake RL, Wayne V, Mitchell AWM (2005). GRAY. Anatomía para estudiantes . Madrid, Elsevier - Schünke M, Schulte E, Schumacher U, Voll M, Wesker K (2005). PROMETHEUS. Texto y atlas de anatomía . Madrid, Editorial Médica Panamericana - Putz R, Pabst R (2001). SOBOTTA. Atlas de Anatomía Humana . Madrid, Editorial Médica Panamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías